

1 Ve které z následujících vět je pravopisná chyba?

1 bod

- A Listina Zlatá bula sicilská zaručila českým panovníkům dědičný titul krále.
- B Podpisem Mnichovské dohody došlo k obsazení sudet.
- C Do Českého království patřilo i Moravské markrabství.
- D Marie Terezie byla habsburskou panovnicí.

Výchozí text k úlohám 2–3

Jak vznikl týden

„Když ještě bývala na světě jenom **neděle** a po ní hned prázdniny, mívali lidé i zvířata často dlouhou chvíli v kožiše. Řekli si proto, kdepak, po neděli musí přijít docela **obyčejný den**. A tak si vymyslili **pondělí**.

Ten den ráno všichni vstali a každý začal něco dělat. Fotografové fotografovali, ženichové se ženili, sekáči sekali, nosiči nosili, převozníci převáželi, bednáři bednili, **hraboši** hrabali, **křečkové** křečkovali, **psi** psali, **slepice** slepovaly.

Jelikož se to všem moc a moc líbilo, vymyslili si ještě pět obyčejných dní navíc. A tak vlastně vznikl celý **týden**.“

(Josef Brukner: Z Ladovy zahrádky) [83]

2 Na základě výchozího textu určete, v jakém vzájemném významovém vztahu jsou následující výrazy.

3 body

(Dvě možnosti zbydou a nebudou použity)

- 2.1 hraboši, křečkové, psi, slepice _____
- 2.2 týden, pondělí _____
- 2.3 neděle, obyčejný den _____

- A jde o antonyma
- B jde o vztah nadřazenosti a podřazenosti
- C jde o slova souřadná
- D jde o synonyma
- E jde o homonyma

3 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá informacím obsaženým ve výchozím textu (A), nebo neodpovídá (N).

2 body

- 3.1 Na světě se původně střídala neděle s prázdninami.
- 3.2 Mezi obyčejné dny byla zařazena i sobota.
- 3.3 Prvním obyčejným dnem byla středa.
- 3.4 Než vznikl první obyčejný den, lidé a zvířata se příjemně bavili.

	A	N
3.1	☐	☐
3.2	☐	☐
3.3	☐	☐
3.4	☐	☐

4 Rozhodněte, zda je věta napsaná pravopisně a tvaroslovně správně (A), nebo nesprávně (N).

2 body

- 4.1 Kuřata a housata běhaly po dvoře.
- 4.2 Koncert nové hudební skupiny viděly stovky lidí.
- 4.3 Děti si hráli na hřišti.
- 4.4 Módní přehlídky se kromě žen zúčastnili i muži.

	A	N
4.1	☐	☐
4.2	☐	☐
4.3	☐	☐
4.4	☐	☐

Výchozí text k úlohám 5

Charakteristika literární postavy:

Harpagon je člověk, pro něhož peníze znamenají všechno. Pro peníze je schopen obětovat lásku, rodinu i přátele. Každou návštěvu podezírá z krádeže. Svůj život bez peněz si nedokáže představit. Svým dětem Elišce a Kleantovi nedává dostatek peněz, a tak si musí syn Kleant půjčovat po známých. Harpagon ve snaze o co největší majetek **intrikuje** i s životy svých dětí.

(Molière: Lakomec) [84]

5 Co znamená slovo *intrikovat* ve výchozím textu?

1 bod

- A hazardovat
- B kout pikle
- C obchodovat
- D končit

6 Vytvořte vždy jednu větu, ve které bude slovo „zdraví“ pokaždé jiným slovním druhem: podstatným jménem, přídavným jménem a slovesem.

2 body

- 6.1 Podstatné jméno: _____
- 6.2 Přídavné jméno: _____
- 6.3 Sloveso: _____

7 Označte tvaroslovně správnou variantu.

1 bod

- A s dětskýma baculatýma nožičkama
- B s dětskými baculatými nožičkami
- C s dětskými baculatýma nožičkami
- D s dětskými baculatými nožičkama

Výchozí text k úlohám 8–9

Když Pavel viděl, že Honza zvedl dva prsty a pomalu kráčí k němu, pochopil. Vydal se ke skále a na skobu přivázal pevné lano.

8 U následujících podstatných jmen z výchozího textu určete pád, číslo, rod a vzor.

2 body

- 8.1 prsty _____
- 8.2 skále _____
- 8.3 skobu _____
- 8.4 lano _____

9 Určete všechny mluvnické významy, třídu a vzor u slovesa *přivázat* z výchozího textu.

1 bod

TEST 6

- 10 Rozhodněte u každé z následujících vět, zda je napsaná pravopisně správně (A), nebo nesprávně (N). 2 body

- 10.1 Rytíři dobili významný hrad.
 10.2 Pavlovy dcery studují na střední škole.
 10.3 V mrkví i petrželi jsou významné minerály.
 10.4 Divadelní představení navštívili stovky diváků.

	A	N
	☐	☐
	☐	☐
	☐	☐
	☐	☐

- 11 Určete, o jakou nářeční skupinu se jedná ve větě – Dě móku ze mléna na vozék. 1 bod

- A hanáckou
 B českou
 C moravskoslovenskou
 D lašskou

Výchozí text k úloze 12

Jednou šli spolu medvěd a lev hledat něco k snědku, protože už několik dní nejedli. Po chvíli uviděli jelínka, který zabloudil v lese. Medvěd a lev se začali hádat, kdo z nich si ho nechá. Zatímco se medvěd a lev prali, šla okolo chytrá liška, využila toho, že jsou oba zaměstnáni svým sporem, popadla klidně jelínka a běžela si chystat hostinu. Když si medvěd a lev všimli, že jim kořist zmizela, nařikali na svou smůlu a řekli si: „To jsme ale byli hloupí! Zatímco jsme se prali, přišel někdo jiný a odnesl nám oběd. Příště se místo hádky rozdělíme.“

(Javier Inaraja: Bajky z celého světa) [85]

- 12 Rozhodněte, o jaký literární útvar se ve výchozím textu jedná. 1 bod

- A pohádka
 B bajka
 C pověst
 D povídka

- 13 Rozhodněte, zda jsou následující tvrzení pravdivá (A), nebo nepravdivá (N). 2 body

- A Číslovka *dvakrát* se skloňuje.
 B Číslovka *milion* se skloňuje podle vzoru *hrad*.
 C Číslovka *tři* se skloňuje podle vzoru *stroj*.
 D Číslovka *několik* je číslovkou základní.

	A	N
	☐	☐
	☐	☐
	☐	☐
	☐	☐

- 14 Určete, jakým jazykem byla napsána tzv. Dalimilova kronika. 1 bod

- A latinsky
 B česky
 C řecky
 D německy

- 15 Rozhodněte, zda jsou následující dvě slova příbuzná (A), nebo nikoliv (N). 1 bod

výborný – borovice

Výchozí text k úlohám 16–18

Veverka obecná

- a) Veverka obecná patří mezi naše nejznámější střední hlodavce.
 b) Dorůstá obvykle do délky 23 cm a dosahuje hmotnosti až 340 g.
 c) Většinou má zrzavou, někdy i černou a hnědou barvu.
 d) Huňatým ocasem si pomáhá udržovat rovnováhu při lezení a skocích **na stromech**.
 e) Ve většině států Evropy včetně České republiky je chráněným druhem.
 f) Živí se ořechy, žaludy, ovocem, na jídelníčku jsou i houby.
 g) Typickým hlasovým projevem veverek obecných je zvláštní volání „čuk, čuk“.
 h) Veverka obecná neupadá do zimního spánku.

(www.chovzvirat.cz) [86]

- 16 Rozhodněte, ke kterému druhu popisu patří výchozí text. 1 bod

- A charakteristice
 B líčení
 C odbornému popisu
 D návodu

- 17 Vybte, kterým větným členem je podtržený výraz **na stromech**. 1 bod

- A příslovecným určením místa
 B přívlastkem neshodným
 C předmětem
 D doplňkem

- 18 Určete, zda následující tvrzení vyplývá z textu (A), nebo nevyplývá (N). 2 body

- 18.1 Veverka obecná upadá do zimního spánku.
 18.2 Veverka obecná je u nás chráněná.
 18.3 Veverka obecná má huňatý ocas.
 18.4 Veverka obecná se dorozumívá vrčením.

	A	N
	☐	☐
	☐	☐
	☐	☐
	☐	☐

- 19 Ve které z následujících vět je slovo **stání** podmětem? 1 bod

- A Zastavil na zákazu stání.
 B Byl nervózní, neměl žádného stání.
 C Zúčastnil se soudního stání.
 D Dlouhé stání způsobuje bolesti nohou.

Výchozí text k úloze 20

Vančurovi knihy patří mezi klenoty naší literatury. Během cirkusového představení vystoupily lami, sloni i velbloudi. Šli jsme brzi spát, abychom nebyli druhý den unavený. Brzyčko budou vánoce. Děti běhali o velikonocích s pomlázkami.

- 20 Napište pravopisně správně slova, která jsou ve výchozím textu napsána s pravopisnou chybou. 3 body

TEST 6

Výchozí text k úlohám 21–24

Vánoční hvězdu přivezl před dvěma sty lety z Jižní Ameriky první velvyslanec Spojených států v Mexiku Joel Poinsett. A už od těchto dob je považována za ryze vánoční, a to bez ohledu na rozdílnost vánočních tradic v jednotlivých koutech světa.

Poinsettie kvete v mnoha barvách a odstínech a lze ji použít jak v tradičních, tak moderních kombinacích. Prvním krokem je už výběr vánoční hvězdy. Je důležité dát si pozor, aby rostlina, kterou si vybereme, byla zdravá a silná. Rozhodně bychom neměli kupovat květinu, **kteřá má svěšené listy a suchý, nebo naopak příliš mokřý bal. Tato květina má ráda teplo, ale nesnáší průvan, proto bychom si neměli vybírat květiny, které jsou umístěny blízko vchodových dveří obchodu, či dokonce venku.**

Nejlepší je vánoční hvězdu mírně zalévat vlažnou vodou. Když odkvete, stačí ji jednou měsíčně přidat do závlivky obvyklou dávkou hnojiva. Nejlepší je umístit květinu do teplého a světlého pokoje, ne však na přímé sluneční světlo.

(www.novinky.cz) [87]

21. Rozhodněte, zda daná spojení mohou mít v jiném kontextu i jiný význam (A), nebo nemohou (N). 1 bod

- 21.1 vánoční hvězda
21.2 Joel Poinsett

	A	N
	☐	☐
	☐	☐

22. V jakém významovém vztahu jsou slova tradice a zvyky? 1 bod

- A antonyma
B synonyma
C homonyma
D tvoří sousloví

23. Rozhodněte, které schéma souvětí odpovídá podtrženému souvětí ve výchozím textu. 1 bod

- A VH, VH, VV příslovečná účelová, VV přívlastková
B VH, VH, VH, VV přívlastková
C VH, VH, VV přívlastková, VH
D VH, VH, VV příslovečná příčinná, VV přívlastková

24. Rozhodněte, jaké významové poměry jsou mezi souřadně spojenými větními členy v následující větě z výchozího textu: „(...) která má svěšené listy a suchý, nebo naopak příliš mokřý bal.“ 1 bod

- A slučovací, odporovací
B odporovací, vylučovací
C slučovací, vylučovací
D stupňovací, důsledkový

25. Doplňte lidová rčení tak, aby odpovídala svému správnému významu. max. 2 body

- 25.1 Udělat zahradníkem. = Svěřit něco nepravé osobě.
(koně, kozla, opici, kočku)
25.2 Koupit za pět = Ukrást.
(korun, peněz, prstů, vajec)
25.3 Prásknout do = Utéct.
(bot, hromosvodu, kamaráda, hromu)
25.4 Jísti někoho = Být něčí zaměstnanec.
(maso, chléb, housku, rýži)

26. Která z následujících vět je tvaroslovně a pravopisně správně? 1 bod

- A Kdyby jsme se pořádně učili, nemuseli by jsme dělat opravné zkoušky.
B Kdybysme tam šli hned, nemuseli bysme tak dlouho čekat.
C Kdybychom to věděli včas, nemuseli bychom to dělat zbytečně.
D Kdyby jste nám to řekli, šli by jsme s vámi.

27. Uveďte, zda k sobě patří následující dvojice (A), nebo (N). 2 body

	A	N
27.1 Jan Werich a Jiří Voskovec	☐	☐
27.2 Jaroslav Hašek a Josef Švejk	☐	☐
27.3 Božena Němcová a pes Dášenka	☐	☐
27.4 Romeo a Dulcinea	☐	☐
27.5 Robinson a Pátek	☐	☐
27.6 Karel Čapek a doktor Galén	☐	☐

Výchozí text k úloze 28

Za temným oknem,
v květníku sivém,
hrubý a špičatý
mračil se kaktus.

(Petr Bezruč: Červený květ) [88]

28. Vysvětlete význam slova sivý. 1 bod

Výchozí text k úloze 29

Zde leží Jiří Wolker, básník, jenž miloval svět
a pro spravedlnost jeho šel se bít.
Dřív než moh' srdce k boji vytasit,
zemřel, mlád dvacet čtyři let.

(Jiří Wolker: Epitaf) [89]

29. Rozhodněte, které z následujících možností odpovídá výchozí text. 1 bod

- A epilog
B epitaf
C báseň
D citát

30. Básník Petr Bezruč se jmenoval Vladimír Vašek. Vyberte správné tvrzení. 1 bod

- A Jméno Petr Bezruč je anonym.
B Jméno Vladimír Vašek je pseudonym.
C Jméno Petr Bezruč je pseudonym.
D Jméno Vladimír Vašek je anonym.

TEST 6

31 Naším prvním držitelem Nobelovy ceny za literaturu se v roce 1984 stal: **1 bod**

- A Václav Havel
- B Jaroslav Hašek
- C Karel Čapek
- D Jaroslav Seifert

Výchozí text k úloze 32

Nechod, Vašku, s pány na led,
mnohý příklad známe,
že pán sklouzne a sedlák si
za něj nohu zláme.

(Karel Havlíček Borovský: Epigramy) [90]

32 Rozhodněte, které z následujících možností odpovídá výchozí text. **1 bod**

- A epitaf
- B epigram
- C epilóg
- D rčení

Výchozí text k úlohám 33–35

Vesnička žila všedním dnem. Muži zapřahali koně do valníků a odjížděli na louky, ženy v šátcích si vzaly hrábě, aby shrabaly posekanou trávu, děti hlídaly pasoucí se stáda ovcí a koz.

33 Vypište z výchozího textu všechny větné členy – předměty. **1 bod**

34 Vypište z výchozího textu všechny přívlastky neshodné. **1 bod**

35 Vypište z výchozího textu všechna příslovečná určení místa. **1 bod**

36 Rozhodněte, zda slova v následujících možnostech (A–E) jsou jednoznačná, nebo mnohoznačná. **max. 2 body**

- A nevěsta
- B pes
- C pole
- D políbek
- E vyrazit

36.1 jednoznačná	A	B	C	D	E
36.2 mnohoznačná	A	B	C	D	E